

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ W NIEBYLCU**

Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowego Systemu Oceniania:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
2. Statut Szkoły.
3. Wewnętrzny System Oceniania.

Nauczanie języka polskiego w klasach IV-VIII w Szkole Podstawowej w Niebylcu odbywa się według programu wydawnictwa WSiP, jest to „Program nauczania języka polskiego w klasach IV –VI szkoły podstawowej Jutro pójdę w świat”, którego autorem jest Andrzej Surdej oraz Program nauczania języka polskiego w klasach 7-8 szkoły podstawowej Bliżej słowa autorstwa Ewy Horwath, Grażyny Kielb.

Program realizowany będzie w ciągu 5 lat w wymiarze 5 godzin tygodniowo.

I. Sposoby oceniania:

1. Prace pisemne:

- prace pisemne całogodzinne (testy, sprawdziany, klasówki) zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
- dyktanda, kartkówki nie są wcześniej zapowiadane – mogą obejmować wiadomości z pięciu ostatnich lekcji lub sprawdzać znajomość lektur,
- istnieje możliwość poprawy oceny ze sprawdzianu i kartkówki w formie ustnej odpowiedzi lub w formie pisemnej – o sposobie poprawy decyduje nauczyciel,
- o ocenach z prac pisemnych uczniowie dowiedzą się w ciągu najbliższych 14 dni (wyłączając dni wolne od zajęć i nieobecność nauczyciela),
- w trakcie zajęć, na których uczniowie zostaną poinformowani o ocenach ze sprawdzianu lub wypracowania, odbędzie się poprawa – wyjaśnienie właściwych rozwiązań, zwrócenie uwagi na błędy uczniów,

Orzeczenia o dysfunkcjach (dysgrafia, dysortografia) będą brane pod uwagę przy ocenie prac pisemnych, pod warunkiem, iż uczeń będzie pracował nad swoimi umiejętnościami graficznymi i ortograficznymi.

2. Odpowiedzi ustne:

- uczniowie systematycznie będą odpytywani na lekcjach z pięciu ostatnich zajęć,
- ocena z odpowiedzi obejmuje nie tylko wiedzę, ale również umiejętność właściwego formułowania wypowiedzi przez uczniów,
- istnieje możliwość poprawy oceny z odpowiedzi,
- uczniowie mogą w ciągu semestru zgłosić dwa razy nieprzygotowanie do lekcji, co jest odnotowywane w dzienniku.

3. Aktywność:

- aktywność na lekcji jest nagradzana za pomocą plusów, aby otrzymać ocenę bardzo dobrą należy zgromadzić cztery plusy,
- uczniowie, którzy w trakcie lekcji przeszkadzają, mogą otrzymać minusy (każdy minus obniża ocenę o stopień – plusy i minusy nie redukują się),
- uczeń może otrzymać ocenę bardzo dobrą lub celującą z aktywności, jeżeli bierze udział w konkursach polonistycznych i odnosi sukcesy.

4. Zeszyt przedmiotowy:

- prowadzi każdy uczeń,
- zawiera notatki z lekcji i zadania domowe,
- powinien być prowadzony systematycznie i starannie,
- jest oceniany raz w semestrze,

- jeżeli uczeń nie prowadzi zeszytu, wyklucza to uzyskanie przez niego oceny pozytywnej z przedmiotu,
- za brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń i podręcznika na lekcji (jeżeli nie było zadania) uczeń otrzymuje minus.

5. Zadania domowe:

- na napisanie wypracowania uczniowie mają tydzień, pozostałe zadania wykonują na bieżąco,
- wypracowania nie mogą być krótsze niż strona w zeszycie,
- przed lekcją należy zgłosić brak zadania,
- brak zadania dłuższego (wypracowania) grozi otrzymaniem oceny niedostatecznej, natomiast krótszego – wpisem bz do dziennika (możliwe trzy bz w każdym semestrze, każdy kolejny brak zadania skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej),
- jeżeli uczeń nie odrobi zadania i nie zgłosi braku, a nauczyciel to zauważy, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

6. Ocena semestralna i końcoworoczna:

- oceny te nie są średnią arytmetyczną poszczególnych ocen cząstkowych,
- na ocenę semestralną i końcoworoczną mają wpływ następujące czynniki, m.in.: oceny bieżące, aktywność i zaangażowanie na lekcji, samodzielne rozwijanie swoich zainteresowań polonistycznych,
- uczeń może ubiegać się o egzamin poprawkowy, by uzyskać wyższą ocenę pod warunkiem, iż średnia jego ocen z całogodzinnych prac pisemnych waha się o pół stopnia między oceną proponowaną a tą, którą uczeń chce uzyskać,
- ocenę celującą może otrzymać uczeń, który spełnia kryteria na ocenę bardzo dobrą a ponadto, którego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają
- poza obowiązujący program nauczania oraz zna lektury spoza programu, osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, literackich.

II. Sposoby informowania uczniów i ich rodziców o postępach w nauce:

- wszystkie oceny są jawne,
- uczniowie i ich rodzice mają możliwość wglądu do testów, sprawdzianów i innych prac pisemnych w czasie spotkania z nauczycielem na terenie szkoły oraz uzyskania uzasadnienia danej oceny,
- nauczyciel odnotowuje zagrożenie oceną niedostateczną w dzienniku lekcyjnym na trzy tygodnie przed terminem rady klasyfikacyjnej,
- wychowawca klasy na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.

Wszystkie sprawy sporne, nieujęte w PSO, rozstrzygane będą zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły, WSO oraz rozporządzeniami MEN.

III. Obszary aktywności podlegające ocenianiu:

1. Wypowiedzi ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź,
- dialog,
- opowiadanie,
- recytacja,
- prezentacja,
- głos w dyskusji,
- referat,
- aktywność na zajęciach,
- prezentacja,
- projekt,
- praca w grupach,

- pokaz.

2. Wypowiedzi pisemne:

- odpowiedź na pytania,
- rozwiązanie wskazanych zadań, wykonanie ćwiczeń,
- redagowanie tekstu użytkowego: zawiadomienie, przepis, instrukcja, reklama, zaproszenie, ogłoszenie, dedykacja, sms, mail, podanie, życiorys, CV
- redagowanie form wypowiedzi: opowiadanie, opis, sprawozdanie, reportaż, wywiad, charakterystyka, list prywatny i oficjalny, przemówienie, kartka pocztowa, notatka w formie planu, tabela, wykres, streszczenie, rozprawka (takie formy, jakie przewiduje podstawa programowa dla danego etapu kształcenia),
- dyktando,
- kartkówka,
- test kompetencji,
- znajomość tekstów z kanonu lektur,
- sprawdzian.

3. Zadania praktyczne:

- niewerbalne wytwory pracy np.: album, słownik, mapa, plakat, prezentacja multimedialna, słuchowisko, film i in.

IV. Kryteria ocen poszczególnych form aktywności

a) Uczeń otrzymuje z pracy pisemnej (sprawdziany, prace klasowe z gramatyki) ocenę:

- niedostateczną - od 0% do 30% punktów
- dopuszczającą - od 31% do 50 % punktów,
- dostateczną - od 51% do 74% punktów,
- dobrą - od 75% do 89% punktów,
- bardzo dobrą - od 90% do 99% punktów,
- celującą - 100% (jeżeli praca nie zawiera zadania dodatkowego)

b) Kryteria oceny wypracowania:

- kompozycja,
- elementy twórcze,
- temat i treść,
- język i styl,
- zapis.

c) Recytacja (dykcja, opanowanie tekstu, interpretacja);

d) Dyktanda (ilość błędów możliwych pierwszego stopnia 1-bdb, 2 -db, 3 -dst, 4,5 - dop, 6 -ndst); dopuszcza się możliwość stosowania łagodniejszych kryteriów, jeżeli dyktando zawiera liczne słownictwo z trudnościami ortograficznymi w zapisie.

e) Aktywność polonistyczna:

- udział i bardzo dobre wyniki w konkursach polonistycznych:
- awans do następnego etapu lub zdobycie tytułu laureata – celujący,
- wyniki na poziomie wyższym niż przeciętne - bardzo dobry;

V. Wymagania na poszczególne oceny:

Celujący (6)

Uczeń:

- wykonał zadania dodatkowe również samodzielnie zaprojektowane;
- jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego;
- jego sądy i opinie cechują się dojrzałością i krytycyzmem;
- jest twórczy, aktywny, sumienny i samodzielny;
- interesuje się przedmiotem, pogłębia wiedzę humanistyczną;
- rozwija indywidualnie swe uzdolnienia i zainteresowania;
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Bardzo dobry (5)

Uczeń:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności;
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i korzysta z różnych źródeł informacji;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne cechuje całkowita poprawność merytoryczna oraz stylistyczno-językowa;
- formułuje krytyczne wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie;
- jest samodzielny, aktywny i sumienny.

Dobry (4)

Uczeń:

- opanował treści istotne w strukturze przedmiotu i sprawnie stosuje wiadomości w sytuacjach typowych;
- jego wypowiedzi ustne i pisemne cechuje poprawność merytoryczna, stylistyczna i językowa;
- jest sumienny i dość aktywny;
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania.

Dostateczny (3)

Uczeń:

- opanował najważniejsze treści przedmiotowe oraz posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o średnim stopniu trudności;
- jest dość sumienny i raczej aktywny;
- samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela wykonuje zadania przewidziane programem nauczania.

Dopuszczający (2)

Uczeń:

- opanował treści przedmiotowe na poziomie koniecznym do dalszej edukacji;
- zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji;
- odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie;
- potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.

Stopień niedostateczny (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia;
- nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;
- nie odrabia zadanych prac;
- lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Oczekiwane osiągnięcia uczniów określa szczegółowo program nauczania języka polskiego dla poszczególnych klas. Uczniowie powinni być informowani na bieżąco przez nauczyciela uczącego o kryteriach wymagań z poszczególnych działów.

*Opracowanie: zespół nauczycieli języka polskiego
C. Machoś, J. Stawarz, M. Kasprzyk*